

บันทึก

เรื่อง ทหหรือปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. ๒๕๑๐
(สภากลาโหมมีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงมติของสภาทหารผ่านศึกหรือไม่)

กระทรวงกลาโหมได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กท.๐๒๐๒/๒๓๔๒๘ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า เดิมองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกโดยมติของสภาทหารผ่านศึกเห็นควรแก้ไขพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. ๒๕๑๐ บางมาตรา และได้ยกร่างพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมพิจารณาดำเนินการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้สั่งให้นำร่างพระราชบัญญัตินี้เข้าพิจารณาในสภากลาโหม สภากลาโหมพิจารณาแล้วเห็นควรแก้ไขร่างพระราชบัญญัติต่างไปจากที่องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเสนอ บางประการ หลังจากนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้นำร่างพระราชบัญญัติที่แก้ไขตามความเห็นของสภากลาโหมเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาหลักการและส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกโดยสภาทหารผ่านศึกจึงได้เสนอขอให้มีการตีความว่า มติของสภาทหารผ่านศึกที่ให้แก้ไขพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. ๒๕๑๐ และองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกได้เสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมพิจารณาดำเนินการต่อไปนั้น สภากลาโหมมีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงโดยการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติที่สภาทหารผ่านศึกเสนอได้หรือไม่ สำหรับองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเห็นว่า สภากลาโหมไม่มีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงมติของสภาทหารผ่านศีกดังกล่าวได้ แต่กรมพระธรรมนูญเห็นว่า กรณีนี้เป็นเรื่องที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเห็นด้วยกับสภากลาโหมในการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกฯ แตกต่างไปจากที่องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเสนอไว้เดิม และได้เสนอไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป โดยมีได้ส่งกลับไปให้สภาทหารผ่านศึกเห็นชอบอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมที่จะกระทำได้ ส่วนสภากลาโหมนั้นในฐานะเป็นที่ปรึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓ ย่อมพิจารณาเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในเรื่องที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมปรึกษาได้ กรณีนี้มีใช่เป็นเรื่องที่สภากลาโหมใช้อำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงมติของสภาทหารผ่านศึกแต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เรื่องนี้มีข้อยุติที่แน่นอนและเพื่อให้เป็นไปตามความประสงค์ขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความเรื่องนี้และแจ้งผลให้กระทรวงกลาโหมทราบด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบกับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงกลาโหม(กรมพระธรรมนูญ)และผู้แทนองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก แล้ว มีความเห็นว่า ตามมาตรา ๑๘^๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. ๒๕๑๐ นั้น สภาทหารผ่านศึกมีเพียงอำนาจหน้าที่ในการวางนโยบายและควบคุมกิจการทั่วไปขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกและมีอำนาจอื่น ๆ ตาม (๑) ถึง (๗) เท่านั้น มิได้มีอำนาจหน้าที่เสนอร่างพระราชบัญญัติต่อรัฐสภาซึ่งเป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่อย่างใด เพราะมาตรา ๑๒๕^๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติว่า “ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ฯลฯ” ดังนั้น การที่สภาทหารผ่านศึกมีมติเห็นสมควรให้แก้ไขพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. ๒๕๑๐ บางมาตรา และได้เสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมพิจารณาดำเนินการต่อไป มติดังกล่าวจึงมิใช่เป็นมติที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะต้องเป็นผู้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๒๓^๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกฯ ดังเช่นที่ มาตรา ๑๘ (๔) แห่งพระราชบัญญัตินั้นบัญญัติไว้ แต่เป็นมติที่สภาทหารผ่านศึกในฐานะเป็นวางนโยบายและควบคุมกิจการทั่วไปขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเสนอข้อขัดข้องในการปฏิบัติการตามกฎหมายพร้อมด้วยทางแก้ไขต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมซึ่งเป็นผู้

^๑ มาตรา ๑๘ ให้สภาทหารผ่านศึกมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมกิจการทั่วไปของ อผศ. และให้มีอำนาจ

- (๑) กำหนดข้อบังคับตามมาตรา ๑๑
- (๒) กำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานและดำเนินกิจการ
- (๓) กำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการเงิน ทรัพย์สิน และการบัญชี รวมทั้งการสอบบัญชีและการ

ตรวจ

- (๔) กำหนดข้อบังคับว่าด้วยบำเหน็จและเงินสะสมของพนักงาน
- (๕) กำหนดข้อบังคับว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์ เงินสมทบกองทุนสงเคราะห์หรือการ

สงเคราะห์อื่นๆ เพื่อสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานและครอบครัว ซึ่งเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ใช้บังคับได้

- (๖) พิจารณาให้ความเห็นชอบงบประมาณรายจ่าย
 - (๗) ตั้งอนุกรรมการเพื่อกระทำการใดๆ ตามที่มอบหมาย
- ข้อบังคับสภาทหารผ่านศึกนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

^๒ มาตรา ๑๒๕ ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเสนอได้ก็แต่เมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ มาตรา ๒๓ มติของสภาทหารผ่านศึกในกรณีที่ให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีนั้น ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกตามมาตรา ๕^๔ และเป็นนายกสภาทหารผ่านศึก โดยตำแหน่งตามมาตรา ๑๔^๕ ด้วย เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้รับร่างพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สภาทหารผ่านศึกเสนอแล้ว ก็เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมที่จะพิจารณาเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อได้รับหลักการโดยตรง หรือส่งให้สภากลาโหมในฐานะเป็นที่ปรึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมตามมาตรา ๒๑^๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓ พิจารณาให้คำปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง และสภากลาโหมก็มีอำนาจที่จะพิจารณาและให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินั้นได้ตามมาตรา ๒๑ (๕) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหมฯ ดังนั้น การที่สภากลาโหมพิจารณาแล้วเสนอแก้ไขร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง จึงเป็นแต่เพียงการให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเท่านั้น เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้รับคำปรึกษาจากสภากลาโหมแล้ว ย่อมมีอำนาจใช้ดุลพินิจพิจารณาว่าเห็นด้วยกับการแก้ไขดังกล่าวหรือไม่ กรณีนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเห็นด้วยกับข้อเสนอของสภากลาโหม จึงสั่งการโดยเสนอร่างพระราชบัญญัติที่สภากลาโหมเสนอแก้ไขดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อให้พิจารณารับหลักการและเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๕ กรณีนี้สภากลาโหมมิได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงมติของสภาทหารผ่านศึก แต่เป็นเรื่องที่สภากลาโหมให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ซึ่งรัฐมนตรีอาจเห็นด้วยหรือไม่ก็ได้ และกรณีเช่นนี้รัฐมนตรีไม่จำเป็นต้องส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวกลับไปให้สภาทหารผ่านศึกพิจารณาอีก

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบุรณ์

(นายอมร จันทสมบุรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๔ มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

^๕ มาตรา ๑๔ ให้มีสภาทหารผ่านศึก ประกอบด้วยรัฐมนตรีเป็นนายกผู้อำนวยการเป็นอุปนายก รองผู้อำนวยการเป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง และกรรมการ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสภากลาโหม คือ จากทหารผ่านศึกประจำการเจ็ดคนและทหารผ่านศึกนอกประจำการเก้าคน

ให้เลขานุการ อผศ. เป็นเลขาธิการของสภาทหารผ่านศึกโดยตำแหน่ง

^๖ มาตรา ๒๑ สภากลาโหมเป็นที่ปรึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในเรื่องต่อไปนี้

- (๑) นโยบายการทหารทั่วไป
- (๒) นโยบายการระดมสรรพกำลังเพื่อช่วยเหลือราชการทหาร
- (๓) นโยบายการปกครองและการบังคับบัญชาภายในกระทรวงกลาโหม
- (๔) การพิจารณางบประมาณทหาร และการแบ่งสรรงบประมาณของกระทรวงกลาโหม
- (๕) การพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับการทหาร
- (๖) กรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมปรึกษา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖